

D e č j i
ATLAS
I S T O R I J E
S V E T A

Sajmon Adams

■ Laguna ■

D e č j i
ATLAS
I S T O R I J E
S V E T A

SADRŽAJ

STARI SVET	8	SREDNJOVEKOVNI SVET	52
Stari svet:		Srednjovekovni svet:	
kako upoznajemo prošlost	10	kako upoznajemo prošlost	54
Prvi gradovi	12	Posle Rimskog carstva	56
Mesopotamija	14	Vizantijsko carstvo	58
Stari Egipat	16	Srednjovekovna Evropa:	
Stari Egipat:		hrišćanstvo	60
pripreme za život posle smrti	18	Evropa Karla Velikog	62
Stara Evropa	20	Širenje islama	64
Dolina Inda	22	Arapski svet: islamska kultura	66
Minojci i Mikenjani	24	Srednjovekovna Indija	68
Narodi Sredozemlja	26	Kina	70
Velika carstva	28	Japan i Koreja	72
Antička Grčka	30	Jugoistočna Azija	74
Antička Grčka: grčki svet	32	Pacifik	76
Rimsko carstvo	34	Vikinzi	78
Rimsko carstvo: grad Rim	36	Srednjovekovna Evropa	80
Drevna Afrika	38	Srednjovekovna Evropa:	
Drevna Indija	40	zamkovi i sela	82
Drevna Kina	42	Mongoli	84
Severnoamerički narodi	44	Afrička kraljevstva	86
Srednja i Južna Amerika	46	Severna i Srednja Amerika	88
Australija i Okeanija	48	Srednja Amerika: Asteci	90
		Čimui i Inke	92

ISTRAŽIVANJE I CARSTVA	96	SAVREMENI SVET	140
Svet 1450–1800. godine: šta znamo o prošlosti	98	Svet posle 1800. godine: svet stalnih promena	142
Istraživačka putovanja	100	Evropa u doba Napoleona	144
Asteci i Inke	102	Industrijska revolucija: para, gvožđe i čelik	146
Španija i njeno carstvo	104	Britansko carstvo	148
Renesansa: svet nove nauke	106	SAD u XIX veku	150
Reformacija	108	Kolonizacija Afrike	152
Osmansko carstvo	110	Imperijalna Evropa	154
Mogulsko carstvo	112	Prvi svetski rat	156
Tjudori i Stjuarti	114	Rusija u XX veku	158
Podeljena Evropa	116	Amerika i Velika kriza: ekonomski procvat i krah	160
Širenje Rusije	118	Evropa između dva svetska rata	162
Kina i Japan	120	Drugi svetski rat	164
Afrika	122	Hladni rat	166
Trgovina robljem: užasna trgovina ljudima	124	Savremena Amerika	168
Naseljavanje Severne Amerike	126	Kina u XX veku	170
Doba apsolutizma	128	Latinska Amerika	172
Intelektualna revolucija: prosvećeni pogled na svet	130	Bliski istok	174
Istraživanje Pacifika	132	Borbe za nezavisnost	176
Američka revolucija	134	Savremena Evropa	178
Francuska revolucija	136	Svet danas: pogled u budućnost	180

Indeks	182
Izrazi zahvalnosti	190

STARI SVET

Ilustrovala Ketrin Bakster

SADRŽAJ

STARI SVET	8
Stari svet: kako upoznajemo prošlost	10
Prvi gradovi	12
Mesopotamija	14
Stari Egipat	16
Stari Egipat: pripreme za život posle smrti	18
Stara Evropa	20
Dolina Inda	22
Minojci i Mikenjani	24
Narodi Sredozemlja	26
Velika carstva	28
Antička Grčka	30
Antička Grčka: grčki svet	32
Rimsko carstvo	34
Rimsko carstvo: grad Rim	36
Drevna Afrika	38
Drevna Indija	40
Drevna Kina	42
Severnoamerički narodi	44
Srednja i Južna Amerika	46
Australija i Okeanija	48

KLJUČ ZA MAPE U OVOM POGLAVLJU

■ NIMRUD	Glavni grad
● Čatal Hijik	Drugi grad ili selo
▲ Giza	Piramida
◆ Uluru	Drugo drevno mesto
---	Granica carstva

STARI SVET

Ljudi hodaju zemljom već dvesta hiljada godina, a da bi preživeli, u početku su lovili i sakupljali hranu gde god su mogli. Pre oko deset hiljada godina naučili su kako da uzgajaju žitarice, što je značilo da su mogli živeti u naseobinama blizu svojih polja. Iz ovih malih sela iznikli su gradovi, odakle su nastanli velike civilizacije drevnog sveta.

U početku su u ovim civilizacijama radili pomoću kamenih alatki, ali na Bliskom istoku su do 6000. g. p.n.e. već koristili bakar, nešto kasnije bronzu, a zatim gvožđe. Po ovim materijalima ime su dobila preistorijska doba ili periodi. Nije svaka civilizacija prošla kroz sva četiri razdoblja: na primer, narod Bantu u Africi prešao je pravo iz kamenog doba u gvozdeno.

DREVNE CIVILIZACIJE

Svaki slikovni simbol na ovoj mapi sveta odnosi se na drevnu civilizaciju koju ćete kasnije pronaći u poglavlju. Broj strane pored svakog simbola govori vam gde treba da pogledate kako biste pronašli tekst o svakoj civilizaciji i njenim narodima.

10000. g. p.n.e. — 1000. g. n.e.

EVROPA

Vidite isečak

DATIRANJE

U ovoj knjizi smo datirali pomoću oznaka p.n.e. (pre nove ere) i n.e. (nove ere). Uobičajeni sistem koji možete naći u drugim knjigama – p.H. (pre Hrista) i l.g. (leta gospodnjeg) – hrišćanski je sistem datiranja i stoga može dovesti do grešaka kada se radi o nehrišćanskim kulturama i civilizacijama. Datum 100. godina p.n.e. znači što i 100. godina p.H., dok je 100. godina n.e. isto što i 100. godina l.g.

- 10000. g. p.n.e.**
10000. Lovci-sakupljači lutaju mnogim krajevima zemlje.
- 9000. g. p.n.e.**
9000. Čobani drže stada ovaca u planinama blizu plodnih oblasti Bliskog istoka.
- 8000. g. p.n.e.**
8000. Prve zemljoradničke zajednice na Levantu.
- 7000. g. p.n.e.**
7000. Sedelačke zemljoradničke zajednice širom plodnih oblasti Bliskog istoka.
- 6700.** Čatal Hijik je najveći grad.
- 6500.** Grnčarstvo je rašireno u plodnim krajevima Bliskog istoka.
- 6200.** U Maloj Aziji se počinje s topljenjem bakra.
- 6000. g. p.n.e.**
6000. Pripitomljena prva stoka.
- 5000. g. p.n.e.**
5000. U Mesopotamiji sagrađeni prvi gradovi i hramovi.
- 4500.** Počinje bakarno doba na Balkanu (jugoistočna Evropa).
- 4300.** Uruk u Mesopotamiji je prvi grad na svetu.
- 4000. g. p.n.e.**
3400. U Mesopotamiji počinje pisanje piktogramima.
- 3300.** Prvi gradovi u Egiptu.
- 3200.** U Sumeru korišćena prva kolica s točkovima.
- 3000. g. p.n.e.**
3000. U Evropi podignuti megalitski spomenici.
- 2900.** Klinasto pismo u Sumeru.
- 2630.** Prva piramida u Egiptu.
- 2600.** Civilizacija u dolini Inda.
- 2500.** U Evropi počinje bronzano doba.
- 2350.** U Mesopotamiji napisan prvi zakonik na svetu.
- 2000. g. p.n.e.**
2000. Minojska civilizacija na Kritu.
- 1800.** Sumerско carstvo.
- 1700.** Vavilonsko carstvo.
- 1450.** Mikenska civilizacija u Grčkoj.
- 1000. g. p.n.e.**
1000. U Evropi počinje gvozdeno doba.
- 1000.** Narod Bantu u južnoj Africi.
- 900.** U Grčkoj osnovani prvi gradovi-države.
- 510.** Osnovana Rimaska republika.
- 500.** Persijsko carstvo.
- 350.** Pojava gradova-država kod Maja.
- n.e.**
100. U Etiopiji se razvija Aksum.
- 200.** Hopi Indijanci grade humke u Severnoj Americi.
- Do **1000.** Polinežani stižu na Novi Zeland.
- 1000. g. n.e.**